

2024/886

19.3.2024.

UREDBA (EU) 2024/886 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 13. ožujka 2024.

o izmjeni uredaba (EU) br. 260/2012 i (EU) 2021/1230 i direktiva 98/26/EZ i (EU) 2015/2366 u pogledu instant kreditnih transfera u eurima

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽²⁾,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁴⁾ temelj je jedinstvenog područja plaćanja u eurima (SEPA). Kako bi se stvorili povoljni uvjeti za pojačano tržišno natjecanje, posebno za plaćanja u točkama interakcije, projekt SEPA trebalo bi kontinuirano ažurirati kako bi odražavao inovacije i tržišna kretanja u području plaćanja, promicao razvoj novih platnih proizvoda na razini Unije i olakšao ulazak na tržište novim sudionicima.
- (2) Pružatelji platnih usluga dogovorili su 2017. program na razini Unije za trenutačno izvršenje kreditnih transfera u eurima pod pokroviteljstvom Europskog platnog vijeća. Nastojanja europskog sektora platnog prometa nisu bila dostatna da se na razini Unije osigura znatna prihvaćenost instant kreditnih transfera u eurima. Samo raširenim i bržim povećanjem takve prihvaćenosti mogli bi se aktivirati sveukupni mrežni učinci instant kreditnih transfera u eurima, što bi dovelo do prednosti i povećanja gospodarske učinkovitosti za korisnike platnih usluga i pružatelje platnih usluga, smanjene koncentracije tržišta te pojačanog tržišnog natjecanja i većeg izbora elektroničkih plaćanja, posebno za prekogranična plaćanja u točkama interakcije.
- (3) Uredbom (EU) br. 260/2012 utvrđeni su tehnički i poslovni zahtjevi za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima. Instant kreditni transferi u eurima relativno su nova kategorija kreditnih transfera u eurima koja se pojavila na tržištu tek nakon donošenja te uredbe. Stoga je, uz opće zahtjeve koji se primjenjuju na sve kreditne transfere, potrebno utvrditi posebne zahtjeve primjenjive na instant kreditne transfere u eurima kako bi se osigurali pravilno funkcioniranje i integracija unutarnjeg tržišta.
- (4) Kako bi instant kreditni transferi postali dostupniji i kako bi se proširile njihove prednosti za korisnike platnih usluga, države članice čija valuta nije euro trebale bi moći primjenjivati pravila istovjetna onima utvrđenim u ovoj Uredbi o izmjeni na domaće instant kreditne transfere u svojoj valuti.

⁽¹⁾ SL C 146, 27.4.2023., str. 23.

⁽²⁾ SL C 106, 22.3.2023., str. 2.

⁽³⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 7. veljače 2024. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 26. veljače 2024.

⁽⁴⁾ Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.).

- (5) Više nacionalnih regulatornih rješenja već je doneseno ili predloženo kako bi se povećala prihvaćenost instant kreditnih transfera u eurima, među ostalim jačanjem zaštite korisnika platnih usluga od slanja novčanih sredstava neplaniranom primatelju plaćanja i utvrđivanjem postupka usklađivanja s obvezama koje proizlaze iz mjera ograničavanja koje je donijela Unija. Razlike među tim nacionalnim regulatornim rješenjima predstavljaju rizik od fragmentacije unutarnjeg tržišta, što bi dovelo do povećanja troškova usklađivanja zbog različitih skupova nacionalnih regulatornih zahtjeva i težeg izvršenja prekograničnih instant kreditnih transfera. Stoga bi trebalo uvesti jedinstvena pravila o instant kreditnim transferima u eurima, među ostalim o prekograničnim instant kreditnim transferima, kako bi se spriječilo pojavljivanje takvih prepreka.
- (6) Prije pojave instant kreditnih transfera, pružatelji platnih usluga obično bi objedinili platne transakcije i dostavili ih platnom sustavu za mala plaćanja radi obrade, obračuna i namire u unaprijed određenim rokovima. Međutim, u platnim sustavima za mala plaćanja koji se trenutačno upotrebljavaju za obradu instant kreditnih transfera u eurima, platne transakcije dostavljaju se pojedinačno i obrađuju se 24 sata na dan i u stvarnom vremenu. Kako bi se to obuhvatilo, potrebno je izmijeniti definiciju pojma „platni sustav za mala plaćanja” iz Uredbe (EU) br. 260/2012.
- (7) Kako bi instant kreditni transferi u eurima bili u većoj mjeri prihvaćeni, svim korisnicima platnih usluga u Uniji trebalo bi omogućiti zadavanje i primanje naloga za plaćanje za te transakcije. Trenutačno najmanje trećina pružatelja platnih usluga u Uniji ne nudi platnu uslugu slanja i primanja instant kreditnih transfera u eurima. Nadalje, pružatelji platnih usluga posljednjih godina u svoj raspon usluga presporo uvode instant kreditne transfere, što otežava daljnju integraciju unutarnjeg tržišta, otežava otvorenu stratešku autonomiju Unije i ograničava potencijalne prednosti za korisnike platnih usluga. Stoga bi pružatelji platnih usluga koji pružaju platnu uslugu slanja i primanja kreditnih transfera u eurima svojim korisnicima platnih usluga trebali biti obvezni svim svojim korisnicima platnih usluga ponuditi platnu uslugu slanja i primanja instant kreditnih transfera u eurima. Taj bi se zahtjev trebao primjenjivati na sve račune za plaćanje koje pružatelji platnih usluga vode za svoje korisnike platnih usluga, uključujući račune za plaćanje s osnovnim uslugama iz Direktive 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁹⁾.
- (8) Kako bi se stvorilo integrirano tržište za instant kreditne transfere u eurima, ključno je da se takve transakcije obrađuju u skladu sa zajedničkim skupom pravila i zahtjeva. Instant kreditni transfer u eurima omogućuje odobrenje novčanih sredstava na račun primatelja plaćanja za nekoliko sekundi i 24 sata na dan. Dostupnost 24 sata na dan svakog dana u godini svojstvena je značajka instant kreditnih transfera koji bi trebali ispunjavati posebne uvjete, među ostalim u pogledu vremena primitka naloga za plaćanje, obrade, odobrenja i datuma valute.
- (9) Europska središnja banka (ESB) i nacionalne središnje banke, kada ne djeluju u svojstvu monetarnih tijela ili drugih tijela javne vlasti, trebale bi moći ograničiti svoju ponudu platnih usluga slanja instant kreditnih transfera u eurima na razdoblje tijekom kojeg ESB i nacionalne središnje banke nude platnu uslugu slanja i primanja redovnih kreditnih transfera u eurima. Razlog za omogućavanje tog ograničenja jest taj da bi ono moglo biti nužno kako bi ESB ili nacionalna središnja banka, zbog posebnosti svojih unutarnjih operativnih aranžmana, u svakom trenutku poštovali članak 123. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).
- (10) Pružatelji platnih usluga koji se nalaze u državi članici čija valuta nije euro mogli bi imati ograničen pristup likvidnosti u eurima izvan radnog vremena. Stoga je razmjerno predvidjeti mogućnost da takvi pružatelji platnih usluga zatraže prethodno odobrenje svojih nadležnih tijela za pružanje platne usluge slanja instant kreditnih transfera s računa u nacionalnoj valuti te države članice izvan radnog vremena samo do određenog limita po transakciji. Nadležna tijela trebala bi moći izdati takvo odobrenje na temelju svoje procjene pristupa pružatelja platnih usluga likvidnosti u eurima.
- (11) U državama članicama postoje razni kanali za iniciranje plaćanja s pomoću kojih korisnici platnih usluga mogu zadati nalog za plaćanje za kreditni transfer u eurima, na primjer putem internetskog bankarstva, mobilne aplikacije, bankomata, samoposlužnog terminala, u podružnici ili telefonski. Kako bi se osiguralo da svi korisnici platnih usluga imaju pristup instant kreditnim transferima u eurima, ne bi trebale postojati razlike među kanalima za iniciranje plaćanja putem kojih korisnici platnih usluga mogu zadati naloge za plaćanje za instant kreditne

⁽⁹⁾ Direktiva 2014/92/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o usporedivosti naknada povezanih s računima za plaćanje, prebacivanju računa za plaćanje i pristupu računima za plaćanje s osnovnim uslugama (SL L 257, 28.8.2014., str. 214.).

transfere i ostale kreditne transfere. Nadalje, ako korisnik platnih usluga može pružatelju platnih usluga dostaviti više naloga za plaćanje za kreditne transfere u eurima u paketu, trebalo bi biti moguće dostaviti i više naloga za plaćanje za instant kreditne transfere u eurima u paketu. Pružatelji platnih usluga trebali bi moći automatski ponuditi sve kreditne transfere u eurima koje su inicirali njihovi korisnici platnih usluga kao instant kreditne transfere u eurima.

- (12) Budući da neki kanali za iniciranje plaćanja, kao što su bankovne podružnice za građanstvo, nisu dostupni 24 sata na dan, vremenom primitka naloga za plaćanje u papirnatom obliku za instant kreditni transfer trebao bi se smatrati trenutak u kojem je nalog za plaćanje u papirnatom obliku uveden u interni sustav pružatelja platnih usluga platitelja, što bi se trebalo dogoditi čim takvi kanali za iniciranje plaćanja budu dostupni.
- (13) Ako korisnik platnih usluga svojem pružatelju platnih usluga dostavi više naloga za plaćanje za instant kreditne transfere u paketu, taj bi pružatelj platnih usluga trebao odmah početi s raspakiravanjem tog paketa kako bi ga pretvorio u pojedinačne transakcije instant kreditnog transfera. Vremenom primitka naloga za plaćanje za instant kreditni transfer dostavljen u paketu s više naloga za plaćanje trebao bi se smatrati trenutak u kojem je pojedinačna transakcija instant kreditnog transfera koja je uslijedila izdvojena iz paketa, uzimajući u obzir sva ograničenja kapaciteta platnog sustava za mala plaćanja o kojima je obaviješten pružatelj platnih usluga platitelja. Odmah nakon raspakiravanja pružatelj platnih usluga platitelja trebao bi prenijeti tu pojedinačnu transakciju instant kreditnog transfera pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja. Taj prijenos trebao bi se odvijati ne dovodeći u pitanje moguća rješenja koja pružaju platni sustavi za mala plaćanja koji omogućuju konverziju više naloga za plaćanje za instant kreditne transfere u paketu u pojedinačne transakcije instant kreditnog transfera.
- (14) Kada se nalog za plaćanje za instant kreditni transfer u eurima dostavi s računa za plaćanje koji nije u eurima, vremenom primitka tog naloga za plaćanje trebao bi se smatrati trenutak u kojem pružatelj platnih usluga platitelja, odmah nakon što mu je predan nalog za plaćanje za instant kreditni transfer u eurima, u eure pretvori iznos transakcije iz valute u kojoj je račun za plaćanje.
- (15) Institucije za platni promet i institucije za elektronički novac trebale bi doprinijeti olakšavanju prihvaćenosti instant kreditnih transfera u eurima te bi stoga trebale podlijetati zahtjevima ove Uredbe o izmjeni. Međutim, institucije za platni promet i institucije za elektronički novac nisu uključene u popis subjekata koji su obuhvaćeni definicijom pojma „institucija” u Direktivi 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁶⁾. Prema tome, institucije za platni promet i institucije za elektronički novac ustvari ne mogu sudjelovati u sustavima koje su države članice odredile na temelju te direktive. Posljedična nemogućnost sudjelovanja u takvim platnim sustavima može spriječiti institucije za platni promet i institucije za elektronički novac da pružaju instant kreditne transfere u eurima na učinkovit i konkurentan način. Stoga je opravdano izmijeniti Direktivu 98/26/EZ kako bi se institucije za platni promet i institucije za elektronički novac uvrstile na popis subjekata koji su obuhvaćeni definicijom pojma „institucija” u toj direktivi, ali samo u svrhu definiranja sudionika u platnom sustavu.
- (16) Institucije za platni promet i institucije za elektronički novac trebale bi ispunjavati zahtjeve i poštovati pravila platnih sustava koje su države članice odredile na temelju Direktive 98/26/EZ kako bi im se omogućilo sudjelovanje u tim sustavima. S obzirom na važnost mogućeg doprinosa institucija za platni promet i institucija za elektronički novac olakšavanju prihvaćenosti instant kreditnih transfera u eurima te važnost ponovne uspostave jednakih uvjeta za banke i te institucije što je prije moguće, potrebno je državama članicama dati kratak rok za prenošenje i primjenu izmjena Direktive 98/26/EZ te odgovarajuće roкове za primjenu ove Uredbe o izmjeni na institucije za platni promet i institucije za elektronički novac. Kako bi se osigurali odgovarajući jednaki uvjeti za sudionike u sustavima koje su odredile države članice na temelju te direktive, održala stabilnost i cjelovitost tih sustava te osiguralo sveobuhvatno upravljanje rizicima koje provode institucije za platni promet i institucije za elektronički novac,

⁽⁶⁾ Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

potrebno je dodatno razraditi određene odredbe Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁷⁾ za institucije za platni promet i institucije za elektronički novac koje zahtijevaju sudjelovanje i koje sudjeluju u sustavima koje su odredile države članice na temelju Direktive 98/26/EZ. Te se odredbe odnose na zaštitu novčanih sredstava korisnika, sustav upravljanja i mehanizme kontinuiteta poslovanja. Očekuje se da će Europski parlament i Vijeće dodatno preispitati izmjene Direktive (EU) 2015/2366 pri razmatranju Komisijinog prijedloga Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o platnim uslugama i uslugama elektroničkog novca na unutarnjem tržištu, izmjenama Direktive 98/26/EZ i stavljanju izvan snage direktiva (EU) 2015/2366 i 2009/110/EZ i Komisijinog prijedloga Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o platnim uslugama na unutarnjem tržištu i izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010.

- (17) Korisnici platnih usluga vrlo su osjetljivi na visinu naknada za zamjenjive načine plaćanja. Visina naknada može ih stoga usmjeriti k određenom načinu plaćanja ili ih od njega odvratiti. Na nacionalnim tržištima na kojima su primijenjene više naknade za transakcije za instant kreditne transfere u eurima, u usporedbi s naknadama za ostale kreditne transfere u eurima, prihvaćenost instant kreditnih transfera je slaba. To je spriječilo postizanje kritične mase instant kreditnih transfera u eurima koja je potrebna kako bi se ostvarili sveukupni mrežni učinci i za pružatelje i za korisnike platnih usluga. Stoga nijedna vrsta naknada koja se primjenjuje na platitelje i primatelje plaćanja za izvršenje instant kreditnih transfera u eurima, uključujući naknade po transakciji ili paušalne naknade, ne bi trebala premašivati takve naknade koje se primjenjuju na te korisnike platnih usluga za odgovarajuće vrste drugih kreditnih transfera u eurima. Bilo bi nepoželjno da pružatelji platnih usluga zaobiđu cilj tog zahtjeva. Pri utvrđivanju odgovarajućih vrsta kreditnih transfera trebalo bi biti moguće primijeniti kriterije, uključujući kanal za iniciranje plaćanja ili platni instrument koji se upotrebljava za iniciranje plaćanja, status klijenta i dodatne značajke ili usluge.
- (18) Sveprisutni instant kreditni transferi u eurima prilika su za pružatelje platnih usluga da razviju nova rješenja za plaćanje, kao što su mobilne aplikacije za plaćanje, čime se olakšava upotreba instant kreditnih transfera u eurima za plaćanja u točkama interakcije. Takva rješenja za plaćanje mogla bi uključivati dodatne značajke ili usluge koje se nude platiteljima i primateljima plaćanja, kao što su iniciranje plaćanja, rješavanje sporova ili povrati novca. Pružatelji platnih usluga trebali bi moći odlučiti o naknadama za takve dodatne značajke ili usluge povrh temeljnog instant kreditnog transfera. Za rješenje za plaćanje na temelju instant kreditnih transfera koje obuhvaća dodatne značajke ili usluge ne bi se trebalo smatrati da prirodom odgovara redovnom kreditnom transferu koji se nudi bez tih dodatnih značajki ili usluga. Ako korisnik platnih usluga može dostaviti naloge za plaćanje za redovne kreditne transfere bez dodatnih značajki ili usluga, ta bi mogućnost trebala biti dostupna i za instant kreditne transfere u eurima. Iz perspektive korisnika platnih usluga trebalo bi osigurati da slanje ili primanje instant kreditnog transfera u eurima nije skuplje od slanja ili primanja redovnog kreditnog transfera u eurima s jednakim dodatnim značajkama ili uslugama. Konkretno, pružatelji platnih usluga koji nude različite varijante rješenja za plaćanje, pri čemu bi jedino razlikovno obilježje među njima bila upotreba instant kreditnih transfera u jednoj varijanti odnosno upotreba redovnih kreditnih transfera u drugoj, trebali bi osigurati da ukupna naknada za varijantu instant kreditnog transfera u eurima nije viša od naknade za varijantu redovnog kreditnog transfera u eurima.
- (19) Kako bi se korisnicima platnih usluga omogućilo veće diskrecijsko pravo pri upotrebi instant kreditnih transfera, korisnik platnih usluga trebao bi moći odrediti pojedinačni limit kojim se utvrđuje maksimalni iznos, na dnevnoj osnovi ili po transakciji, koji može poslati instant kreditnim transferima. Korisnici platnih usluga trebali bi moći izmijeniti ili ukinuti te pojedinačne limite u bilo kojem trenutku, bez poteškoća i s trenutačnim učinkom.
- (20) Sigurnost kreditnih transfera u eurima, i instant i redovnih, ključna je za povećanje povjerenja korisnika platnih usluga u platnu uslugu slanja i primanja kreditnih transfera te za osiguravanje njezine upotrebe. Na temelju Direktive (EU) 2015/2366, jedina odrednica pravilnog izvršenja transakcije u odnosu na primatelja plaćanja jest jedinstvena identifikacijska oznaka, kako je definirana u toj direktivi, a pružatelji platnih usluga nisu obvezni provjeravati ime primatelja plaćanja. Pružatelji platnih usluga trebali bi imati uspostavljene pouzdane i ažurirane mjere za otkrivanje i sprečavanje prijevара, osmišljene kako bi se spriječilo slanje kreditnog transfera neplaniranom primatelju plaćanja zbog prijave ili pogreške s obzirom na to da platitelj možda neće moći osigurati povrat

⁽⁷⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

novčanih sredstava prije nego što se ta sredstva odobre na računu primatelja plaćanja. Pružatelji platnih usluga trebali bi imati određeni stupanj fleksibilnosti u osmišljavanju najprikladnijih mjera za postupanje s različitim mogućnostima iniciranja plaćanja. Takve mjere ne bi trebale dovesti do dodatnih naknada za korisnike platnih usluga. Pružatelji platnih usluga trebali bi stoga pružiti uslugu kojom se osigurava provjera primatelja plaćanja kojem platitelj namjerava poslati kreditni transfer (usluga kojom se osigurava provjera). Kako bi se izbjegli nepotrebne poteškoće ili kašnjenja u obradi transakcije, pružatelj platnih usluga platitelja trebao bi izvršiti takvu uslugu odmah nakon što platitelj dostavi relevantne informacije o primatelju plaćanja i prije nego što se platitelju ponudi mogućnost autorizacije kreditnog transfera.

- (21) Neki atributi imena primatelja plaćanja na čiji račun platitelj želi izvršiti kreditni transfer, kao što su navođenje dijakritičkih znakova ili različitih mogućih transliteracija imena u različitim pismima ili razlike između uobičajeno korištenih imena i imena navedenih u službenim dokumentima, mogu dovesti do situacije u kojoj se ime primatelja plaćanja koje je dostavio platitelj i ime povezano s identifikacijskom oznakom računa za plaćanje, kako je specificirana u točki 1. podtočki (a) Priloga Uredbi (EU) br. 260/2012 (identifikacijska oznaka računa za plaćanje), koje je dostavio platitelj ne podudaraju točno već se gotovo podudaraju. U takvim slučajevima, kako bi se izbjegle nepotrebne poteškoće u obradi kreditnih transfera u eurima i olakšala odluka platitelja o tome hoće li nastaviti s planiranom transakcijom, pružatelj platnih usluga platitelju bi trebao navesti ime primatelja plaćanja povezano s identifikacijskom oznakom računa za plaćanje koju je dostavio platitelj na način kojim se osigurava usklađenost s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽⁸⁾.
- (22) Autorizacija kreditnog transfera ako primatelj plaćanja nije provjeren može dovesti do prijenosa novčanih sredstava neplaniranom primatelju plaćanja. Pružatelje platnih usluga ne bi trebalo smatrati odgovornima za izvršenje transakcije neplaniranom primatelju plaćanja na temelju pogrešne jedinstvene identifikacijske oznake, kako je utvrđeno u članku 88. Direktive (EU) 2015/2366, pod uvjetom da pružatelji platnih usluga ispravno obave uslugu kojom se osigurava provjera. Međutim, ako pružatelji platnih usluga, uključujući pružatelje usluga iniciranja plaćanja, ne obave ispravno takvu uslugu i ako takav propust rezultira nepravilno izvršenom platnom transakcijom, takvi pružatelji platnih usluga trebali bi platitelju bez odgode vratiti preneseni iznos i, ako je to primjenjivo, vratiti stanje terećenog računa za plaćanje u stanje u kojem bi bio da nije izvršena ta platna transakcija. Pružatelji platnih usluga trebali bi obavijestiti korisnike platnih usluga o posljedicama u pogledu odgovornosti pružatelja platnih usluga i prava korisnika platnih usluga na povrat novčanih sredstava ako korisnici platnih usluga odluče zanemariti obavijest dostavljenu u skladu s ovom Uredbom o izmjeni.
- (23) Usluga kojom se osigurava provjera trebala bi se u najvećoj mogućoj mjeri provoditi u skladu sa skupom pravila i standarda na razini Unije kako bi se potaknula neometana i interoperabilna provedba. Taj skup pravila i standarda mogle bi razviti organizacije koje se sastoje od pružatelja platnih usluga ili ih predstavljaju.
- (24) Korisnici platnih usluga koji nisu potrošači i koji dostave više naloga za plaćanje u paketu trebali bi se moći izuzeti od primanja usluge kojom se osigurava provjera u bilo kojem trenutku tijekom ugovornog odnosa s pružateljem platnih usluga. Nakon što se izuzmu od primanja usluge kojom se osigurava provjera, ti bi korisnici platnih usluga trebali moći ponovno aktivirati korištenje uslugom kojom se osigurava provjera.
- (25) Od ključne je važnosti da pružatelji platnih usluga učinkovito ispunjavaju svoje obveze koje proizlaze iz mjera ograničavanja koje je Unija donijela u skladu s člankom 215. UFEU-a u pogledu osobe, tijela ili subjekta na koje se primjenjuje zamrzavanje imovine ili zabrana da im se izravno ili neizravno stavljaju na raspolaganje financijska sredstva ili gospodarski izvori odnosno zabrana da se njima mogu okoristiti (ciljane financijske mjere ograničavanja). Međutim, pravom Unije ne utvrđuju se pravila o postupku ili instrumentima koje pružatelji platnih usluga trebaju upotrebljavati kako bi osigurali poštovanje tih obveza. Pružatelji platnih usluga stoga primjenjuju različite metode koje se temelje na njihovu individualnom izboru ili na smjernicama relevantnih nacionalnih tijela. Praksa poštovanja obveza koje proizlaze iz ciljanih financijskih mjera ograničavanja provjerom platitelja i primatelja plaćanja uključenih u svaku transakciju kreditnog transfera, na nacionalnoj ili prekograničnoj razini, dovodi do označavanja velikog broja kreditnih transfera kao da potencijalno uključuju osobe ili subjekte na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja. Ipak, nakon provjere velika većina tako označenih transakcija ne uključuje osobe ili subjekte na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja. Zbog prirode instant kreditnih

⁽⁸⁾ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

transfera, pružatelji platnih usluga ne mogu u zahtijevanom kratkom roku provjeriti takve označene transakcije te stoga one budu odbijene. Ta situacija otežava pružateljima platnih usluga da korisnicima platnih usluga u cijeloj Uniji na pouzdan i predvidljiv način nude platnu uslugu slanja i primanja instant kreditnih transfera. Kako bi se postigla veća pravna sigurnost, povećala učinkovitost napora pružatelja platnih usluga da, u kontekstu instant kreditnih transfera u eurima, ispune svoje obveze koje proizlaze iz ciljanih financijskih mjera ograničavanja te spriječilo nepotrebno ometanje slanja i primanja instant kreditnih transfera, pružatelji platnih usluga trebali bi periodički, a najmanje jedanput dnevno, provjeravati jesu li njihovi korisnici platnih usluga osobe ili subjekti na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja te više ne bi trebali provjeravati transakcije u tom specifičnom kontekstu. Obveza pružatelja platnih usluga da periodički provjeravaju svoje korisnike platnih usluga odnosi se samo na osobe ili subjekte na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja. Druge vrste mjera ograničavanja donesenih u skladu s člankom 215. UFEU-a ili mjere ograničavanja koje nisu donesene u skladu s člankom 215. UFEU-a nisu obuhvaćene područjem primjene te obveze.

- (26) Kako bi se spriječilo iniciranje instant kreditnih transfera s računa za plaćanje koji pripadaju osobama ili subjektima na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja te kako bi se odmah zamrznuła novčana sredstva poslana na takve račune za plaćanje, pružatelji platnih usluga trebali bi provesti provjere svojih korisnika platnih usluga odmah nakon stupanja na snagu nove ciljane financijske mjere ograničavanja. Ta bi se obveza trebala primjenjivati na sve pružatelje platnih usluga koji šalju ili primaju instant kreditne transfere u eurima, pritom osiguravajući da svi pružatelji platnih usluga na učinkovit način ispunjavaju svoje obveze koje proizlaze iz ciljanih financijskih mjera ograničavanja. Obveza pružatelja platnih usluga da periodički provjeravaju jesu li njihovi korisnici platnih usluga osobe ili subjekti na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja ne utječe na djelovanja koja bi pružatelji platnih usluga trebali moći poduzeti kako bi se uskladili s pravom Unije o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma, posebno sa zahtjevima koji se temelje na riziku, mjerama ograničavanja koje su donesene u skladu s člankom 215. UFEU-a, ali se ne odnose na zamrzavanje imovine ili zabranu stavljanja na raspolaganje financijskih sredstava ili gospodarskih izvora, ili mjerama ograničavanja koje nisu donesene u skladu s člankom 215. UFEU-a.
- (27) Kršenja odredaba uvedenih ovom Uredbom o izmjeni trebala bi podlijeagati sankcijama koje izriču nadležna tijela ili pravosudna tijela država članica. Takve bi sankcije trebale biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Kako bi se ojačalo povjerenje među pružateljima platnih usluga i među relevantnim nadležnim tijelima u ujednačenu i temeljitu provedbu usklađenog pristupa ispunjavanju obveza pružatelja platnih usluga koje proizlaze iz ciljanih financijskih mjera ograničavanja, posebno je primjereno u cijeloj Uniji uskladiti zajednički standard za gornju granicu sankcija koje se trebaju uvesti za kršenje obveza pružatelja platnih usluga koji ne provjere jesu li njihovi korisnici platnih usluga osobe ili subjekti na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja. Trebalo bi biti moguće izreći novčane kazne ne samo pružateljima platnih usluga nego i fizičkim osobama koje su članovi višeg rukovodstva ili upravljačkog tijela pružatelja platnih usluga.
- (28) Pružateljima platnih usluga potrebno je dovoljno vremena da ispune obveze utvrđene u ovoj Uredbi o izmjeni. Stoga je primjereno te obveze uvesti postupno kako bi se pružateljima platnih usluga omogućilo učinkovitije korištenje vlastitim resursima. Obveza pružanja platne usluge slanja instant kreditnih transfera trebala bi se stoga primjenjivati kasnije, a trebala bi joj prethoditi obveza pružanja platne usluge primanja instant kreditnih transfera, s obzirom na to da je slanje instant kreditnih transfera obično skuplje i složenije te zahtijeva više vremena za izvršenje. Usluga kojom se osigurava provjera odnosi se na pružatelje platnih usluga koji nude platnu uslugu slanja instant kreditnih transfera. Obveza pružanja usluge kojom se osigurava provjera trebala bi se stoga primjenjivati od istog trenutka kada i obveza ponude platne usluge slanja instant kreditnih transfera.

Obveze povezane s naknadama i usklađenim postupkom za osiguravanje usklađenosti s obvezama koje proizlaze iz ciljanih financijskih mjera ograničavanja trebale bi se primjenjivati čim pružatelji platnih usluga budu obvezni ponuditi platnu uslugu primanja instant kreditnih transfera. Kako bi se pružateljima platnih usluga koji se nalaze u državama članicama čija valuta nije euro omogućilo da učinkovito raspodjeljuju sredstva potrebna za izvršenje instant kreditnih transfera u eurima, obveze utvrđene ovom Uredbom o izmjeni trebale bi se početi primjenjivati na takve pružatelje platnih usluga na kasnije datume nego na pružatelje platnih usluga u državama članicama čija je valuta euro. Uvođenje različitih obveza trebalo bi biti postupno, kao u slučaju pružatelja platnih usluga koji se

nalaze u europodručju. Ako je euro uveden kao valuta u državi članici čija valuta nije bio euro prije tih kasnijih datuma, pružatelji platnih usluga u toj državi članici trebali bi se uskladiti s ovom Uredbom o izmjeni u roku od godinu dana od pristupanja europodručju i ne kasnije od odgovarajućih datuma utvrđenih za pružatelje platnih usluga u državama članicama čija valuta nije euro. Međutim, takvi pružatelji platnih usluga trebali bi se moći uskladiti s ovom Uredbom o izmjeni prije odgovarajućih datuma utvrđenih za pružatelje platnih usluga u državama članicama čija je valuta euro.

- (29) Komisija bi trebala podnijeti izvješće Europskom parlamentu i Vijeću u kojem se ocjenjuje kretanje naknada za račune za plaćanje, kao i za nacionalne i prekogranične kreditne transfere i instant kreditne transfere u eurima i drugim valutama od datuma donošenja zakonodavnog prijedloga Komisije za ovu Uredbu o izmjeni, odnosno 26. listopada 2022., kako bi se pratili svi učinci ove Uredbe o izmjeni na cijene povezane s računom, redovnim kreditnim transferima i instant kreditnim transferima. Komisija bi također trebala ocijeniti opseg i učinkovitost obveze pružatelja platnih usluga da periodički provjerava jesu li njegovi korisnici platnih usluga osobe ili subjekti na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja kako bi se spriječilo nepotrebno ometanje slanja i primanja instant kreditnih transfera. Komisija bi također trebala Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti izvješće u kojem se procjenjuju preostale prepreke izvršenju instant kreditnih transfera u različitim okolnostima, uključujući plaćanja u točkama interakcije. U tom bi se izvješću trebala procijeniti razina standardizacije tehnologija koje su relevantne za upotrebu instant kreditnih transfera, kao što su QR kodovi, komunikacija bliskog polja (NFC) i Bluetooth.
- (30) Na temelju Uredbe (EU) 2021/1230 Europskog parlamenta i Vijeća ^(*), naknade koje pružatelj platnih usluga koji se nalazi u državi članici čija valuta nije euro naplaćuje za prekogranične kreditne transfere u eurima jednake su naknadama koje taj pružatelj platnih usluga naplaćuje za nacionalne kreditne transfere u nacionalnoj valuti te države članice. U slučajevima u kojima takav pružatelj platnih usluga naplaćuje više naknade za nacionalne instant kreditne transfere u nacionalnoj valuti nego za nacionalne redovne kreditne transfere u nacionalnoj valuti te stoga i više naknade nego za prekogranične redovne kreditne transfere u eurima, visina naknada koju bi takav pružatelj platnih usluga trebao naplaćivati na temelju Uredbe (EU) 2021/1230 za prekogranične instant kreditne transfere u eurima bila bi viša od naknada za prekogranične redovne kreditne transfere u eurima. U takvim slučajevima, kako bi se izbjegli proturječni zahtjevi i uzimajući u obzir ključni cilj usmjeravanja korisnika platnih usluga na instant kreditne transfere u eurima, primjereno je zahtijevati da naknade koje se platiteljima i primateljima plaćanja naplaćuju za prekogranične instant kreditne transfere u eurima ne premašuju naknade koje se naplaćuju za prekogranične redovne kreditne transfere u eurima.
- (31) Uredbe (EU) br. 260/2012 i (EU) 2021/1230 te direktive 98/26/EZ i (EU) 2015/2366 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.
- (32) Svaka obrada osobnih podataka u kontekstu pružanja kreditnih transfera ili usluga kojima se osigurava provjera, kao i provjera jesu li korisnici platnih usluga osobe ili subjekti na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja, trebala bi biti u skladu s Uredbom (EU) 2016/679. Obrada imena fizičkih osoba i njihovih identifikacijskih oznaka računa za plaćanje razmjerna je i nužna za sprečavanje prijevornih transakcija, otkrivanje pogrešaka i osiguravanje usklađenosti s ciljanim financijskim mjerama ograničavanja.
- (33) S obzirom na to da ciljeve ove Uredbe, odnosno utvrđivanje potrebnih jedinstvenih pravila za prekogranične instant kreditne transfere u eurima na razini Unije i povećanje ukupne prihvaćenosti instant kreditnih transfera u eurima, ne mogu dostatno ostvariti države članice jer ne mogu nametnuti obveze pružateljima platnih usluga koji se nalaze u drugim državama članicama, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

^(*) Uredba (EU) 2021/1230 Europskog parlamenta i Vijeća 14. srpnja 2021. o prekograničnim plaćanjima u Uniji (SL L 274, 30.7.2021., str. 20.).

- (34) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁰⁾ te je on dao mišljenje 19. prosinca 2022. ⁽¹¹⁾,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene Uredbe (EU) br. 260/2012

Uredba (EU) br. 260/2012 mijenja se kako slijedi:

1. članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) umeću se sljedeće točke:

- „1.a „instant kreditni transfer” znači kreditni transfer koji se izvršava odmah, 24 sata dnevno svakog kalendarskog dana;
- 1.b „kanal za iniciranje plaćanja” znači svaka metoda, uređaj ili postupak putem kojeg platitelji mogu svojem pružatelju platnih usluga zadati naloge za plaćanje za kreditni transfer, uključujući internetsko bankarstvo, aplikaciju mobilnog bankarstva, bankomat ili na bilo koji drugi način u prostorijama pružatelja platnih usluga;
- 1.c „pružatelj usluge iniciranja plaćanja” znači pružatelj usluge iniciranja plaćanja kako je definiran u članku 4. točki 18. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (*);
- 1.d „ime primatelja plaćanja” znači, u slučaju fizičke osobe, ime i prezime te, u slučaju pravne osobe, tvrtka ili pravni naziv;
- 1.e „ciljana financijska mjera ograničavanja” znači zamrzavanje imovine koje se nameće osobi, tijelu ili subjektu ili zabrana izravnog ili neizravnog stavljanja na raspolaganje financijskih sredstava ili gospodarskih izvora osobi, subjektu ili tijelu, ili u njihovu korist, na temelju mjera ograničavanja donesenih u skladu s člankom 215. UFEU-a;
- 1.f „identifikacijska oznaka pravne osobe” ili „LEI” znači jedinstvena alfanumerička referentna oznaka u skladu s normom ISO 17442 dodijeljena pravnoj osobi;

(*) Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).”;

(b) točka 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. „račun za plaćanje” znači račun za plaćanje kako je definiran u članku 4. točki 12. Direktive (EU) 2015/2366;”;

(c) točka 22. zamjenjuje se sljedećim:

„22. „platni sustav za mala plaćanja” znači platni sustav čija je glavna svrha obrada, obračun ili namira kreditnih transfera ili izravnih terećenja pretežito malog iznosa, a koji nije sustav velikih plaćanja;”;

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

⁽¹¹⁾ SL C 60, 17.2.2023., str. 12.

2. umeću se sljedeći članci:

„Članak 5.a

Transakcije instant kreditnih transfera

1. Pružatelji platnih usluga koji svojim korisnicima platnih usluga nude platnu uslugu slanja i primanja kreditnih transfera svim svojim korisnicima platnih usluga nude platnu uslugu slanja i primanja instant kreditnih transfera.

Pružatelji platnih usluga iz prvog podstavka osiguravaju da svi računi za plaćanje koji su dostupni za kreditne transfere ujedno budu dostupni za instant kreditne transfere 24 sata dnevno svakog kalendarskog dana.

2. Odstupajući od stavka 1. i pod uvjetom da je dobio prethodno odobrenje svojih nadležnih tijela na temelju procjene tih tijela o svojem pristupu likvidnosti u eurima, pružatelj platnih usluga koji se nalazi u državi članici čija valuta nije euro nije obvezan korisnicima platnih usluga nuditi platnu uslugu slanja instant kreditnih transfera u eurima koja premašuje određeni limit po transakciji, s računa za plaćanje u nacionalnoj valuti te države članice, tijekom razdoblja u kojem taj pružatelj platnih usluga ne šalje niti prima transakcije redovnih kreditnih transfera u eurima u odnosu na takve račune za plaćanje. Taj limit određuju nadležna tijela i ne smije biti niži od 25 000 EUR. Nadležna tijela mogu na zahtjev pružatelja platnih usluga dati prethodno odobrenje za razdoblje od godinu dana. Na zahtjev pružatelja platnih usluga nadležna tijela mogu produljiti to prethodno odobrenje za daljnja razdoblja od godinu dana nakon što provedu ponovnu procjenu pristupa pružatelja platnih usluga likvidnosti u eurima. Nadležna tijela svake godine obavješćuju Komisiju o prethodnim odobrenjima i produljenjima koja su odobrila u skladu s ovim stavkom.

ESB i bilo koja nacionalna središnja banka, kada ne djeluju u svojstvu monetarnih tijela ili drugih tijela javne vlasti, mogu ograničiti svoju ponudu platne usluge slanja instant kreditnih transfera na razdoblje tijekom kojeg nude uslugu slanja i primanja redovnih kreditnih transfera.

3. Neovisno o članku 78. stavku 1. drugom podstavku Direktive (EU) 2015/2366, vrijeme primitka naloga za plaćanje za instant kreditni transfer jest trenutak u kojem ga je primio pružatelj platnih usluga platitelja, bez obzira na sat ili kalendarski dan.

Neovisno o članku 78. stavku 2. Direktive (EU) 2015/2366, ako platitelj i platitelj pružatelj platnih usluga ugovore da se nalog za plaćanje za instant kreditni transfer izvršava u određeno vrijeme određenog dana ili u trenutku kada je platitelj stavio pružatelju platnih usluga novčana sredstva na raspolaganje, vrijeme primitka naloga za plaćanje za instant kreditni transfer smatra se to ugovoreno vrijeme, bez obzira na sat ili kalendarski dan.

Odstupajući od prvog i drugog podstavka ovog stavka, vrijeme primitka naloga za plaćanje za instant kreditni transfer jest sljedeće:

- (a) za neelektronički nalog za plaćanje za instant kreditni transfer, trenutak u kojem je platitelj pružatelj platnih usluga unio informacije o nalogu za plaćanje u svoj interni sustav, što se provodi što je prije moguće nakon što platitelj svojem pružatelju platnih usluga preda neelektronički nalog za plaćanje za instant kreditni transfer;
- (b) za pojedinačni nalog za plaćanje za instant kreditni transfer koji je dio paketa iz stavka 7. ovog članka, ako konverziju tog paketa u pojedinačne platne transakcije provodi platitelj pružatelj platnih usluga, trenutak u kojem je platitelj pružatelj platnih usluga izdvojio iz paketa platnu transakciju koja će uslijediti; platitelj pružatelj platnih usluga započinje konverziju paketa odmah nakon što ga platitelj preda svojem pružatelju platnih usluga i što je prije moguće dovršava tu konverziju;
- (c) za nalog za plaćanje za instant kreditni transfer s računa za plaćanje koji nisu u eurima, trenutak u kojem je iznos platne transakcije pretvoren u eure; takva konverzija valute provodi se odmah nakon što platitelj svojem pružatelju platnih usluga preda nalog za plaćanje za instant kreditni transfer.

4. Kada izvršavaju instant kreditne transfere, pružatelji platnih usluga, uz zahtjeve navedene u članku 5., ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

- (a) pružatelji platnih usluga osiguravaju da platitelji mogu zadati nalog za plaćanje za instant kreditni transfer putem svih istih kanala za iniciranje plaćanja putem kojih ti platitelji mogu zadati nalog za plaćanje drugih kreditnih transfera;
- (b) neovisno o članku 83. Direktive (EU) 2015/2366, odmah nakon vremena primitka naloga za plaćanje za instant kreditni transfer, platitelj pružatelj platnih usluga provjerava jesu li ispunjeni svi uvjeti potrebni za obradu platne transakcije i jesu li dostupna potrebna novčana sredstva, rezerviraju iznos platne transakcije na računu platitelja ili terete taj račun za taj iznos i odmah šalju platnu transakciju pružatelju platnih usluga primatelja plaćanja;
- (c) neovisno o članku 83. i članku 87. stavku 2. Direktive (EU) 2015/2366, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja, u roku od 10 sekundi od vremena primitka naloga za plaćanje za instant kreditni transfer od strane platiteljeva pružatelja platnih usluga, na računu za plaćanje primatelja plaćanja stavlja na raspolaganje iznos platne transakcije u valuti u kojoj je račun primatelja plaćanja te platiteljevu pružatelju platnih usluga potvrđuje završetak izvršenja platne transakcije;
- (d) neovisno o članku 87. stavku 1. Direktive (EU) 2015/2366, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja osigurava da je datum valute odobrenja računa za plaćanje primatelja plaćanja jednak datumu na koji je pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja iznos platne transakcije odobrio na računu za plaćanje primatelja plaćanja; i
- (e) odmah nakon primitka potvrde o završetku izvršenja iz točke (c), ili ako ne primi takvu potvrdu o završetku izvršenja u roku od 10 sekundi od vremena primitka naloga za plaćanje za instant kreditni transfer, platitelj pružatelj platnih usluga bez naknade obavješćuje platitelja i, ako je to primjenjivo, pružatelja usluge iniciranja plaćanja o tome je li iznos platne transakcije stavljen na raspolaganje na računu za plaćanje primatelja plaćanja.

5. Neovisno o članku 89. Direktive (EU) 2015/2366, ako platitelj pružatelj platnih usluga od pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja nije primio poruku kojom on potvrđuje da su u roku od 10 sekundi od vremena primitka novčana sredstva stavljena na raspolaganje na račun za plaćanje primatelja plaćanja, platitelj pružatelj platnih usluga odmah vraća platiteljev račun za plaćanje u stanje u kojem bi bio da transakcija nije izvršena.

6. Na zahtjev korisnika platnih usluga pružatelj platnih usluga korisniku nudi mogućnost određivanja limita kojim se utvrđuje maksimalni iznos koji se može poslati instant kreditnim transferom. Taj se limit može odrediti po danu ili po transakciji, uz isključivo diskrecijsko pravo korisnika platnih usluga. Pružatelji platnih usluga osiguravaju da korisnici platnih usluga mogu izmijeniti taj maksimalni iznos u bilo kojem trenutku prije zadavanja naloga za plaćanje za instant kreditni transfer. Ako nalog za plaćanje korisnika platnih usluga za instant kreditni transfer premašuje maksimalni iznos ili dovodi do premašivanja maksimalnog iznosa, platitelj pružatelj platnih usluga ne izvršava nalog za plaćanje za instant kreditni transfer te o tome obavješćuje navedenog korisnika i informira ga kako da izmijeni maksimalni iznos.

7. Kada nude platnu uslugu slanja i primanja instant kreditnih transfera, pružatelji platnih usluga svojim korisnicima platnih usluga nude mogućnost dostavljanja više naloga za plaćanje u paketu ako pružatelji platnih usluga nude takvu mogućnost svojim korisnicima platnih usluga za ostale kreditne transfere.

Pružatelji platnih usluga ne smiju nametati ograničenja na broj naloga za plaćanje koji se mogu dostaviti u paketu instant kreditnih transfera koja su niža od ograničenja koja postavljaju za pakete drugih kreditnih transfera.

8. Pružatelji platnih usluga iz stavka 1. koji se nalaze u državi članici čija je valuta euro korisnicima platnih usluga nude platnu uslugu primanja instant kreditnih transfera u eurima kako je utvrđeno u ovom članku do 9. siječnja 2025., a platnu uslugu slanja instant kreditnih transfera u eurima kako je utvrđeno u ovom članku do 9. listopada 2025.

Pružatelji platnih usluga iz stavka 1. koji se nalaze u državi članici čija valuta nije euro korisnicima platnih usluga nude platnu uslugu primanja instant kreditnih transfera u eurima kako je utvrđeno u ovom članku do 9. siječnja 2027., a platnu uslugu slanja instant kreditnih transfera u eurima kako je utvrđeno u ovom članku do 9. srpnja 2027.

Odstupajući od drugog podstavka ovog stavka, do 9. lipnja 2028. pružatelji platnih usluga navedeni u stavku 1. ovog članka koji se nalaze u državi članici čija valuta nije euro nisu obvezni korisnicima platnih usluga ponuditi platnu uslugu slanja instant kreditnih transfera u eurima s računa za plaćanje u nacionalnoj valuti te države članice tijekom razdoblja u kojem ti pružatelji platnih usluga ne šalju niti primaju transakcije redovnih kreditnih transfera u eurima u odnosu na takve račune.

Neovisno o prvom podstavku ovog stavka, pružatelji platnih usluga koji su institucije za elektronički novac kako su definirane u članku 2. točki 1. Direktive 2009/110/EZ ili institucije za platni promet kako su definirane u članku 4. točki 4. Direktive (EU) 2015/2366 i koji se nalaze u državi članici čija je valuta euro nude korisnicima platnih usluga platnu uslugu slanja i primanja instant kreditnih transfera u eurima kako je utvrđeno u ovom članku do 9. travnja 2027.

Neovisno o drugom podstavku ovog stavka, pružatelji platnih usluga koji su institucije za elektronički novac kako su definirane u članku 2. točki 1. Direktive 2009/110/EZ ili institucije za platni promet kako su definirane u članku 4. točki 4. Direktive (EU) 2015/2366 i koji se nalaze u državi članici čija valuta nije euro korisnicima platnih usluga nude platnu uslugu primanja instant kreditnih transfera u eurima kako je utvrđeno u ovom članku do 9. travnja 2027., a platnu uslugu slanja instant kreditnih transfera u eurima kako je utvrđeno u ovom članku do 9. srpnja 2027.

Članak 5.b

Naknade za kreditne transfere i provjeru primatelja plaćanja

1. Sve naknade koje pružatelj platnih usluga zaračunava platiteljima i primateljima plaćanja za slanje i primanje instant kreditnih transfera ne smiju biti više od naknada koje taj pružatelj platnih usluga zaračunava za slanje i primanje drugih kreditnih transfera odgovarajuće vrste.
2. Usluge iz članka 5.c svim korisnicima platnih usluga pružaju se bez naknade.
3. Pružatelji platnih usluga koji se nalaze u državi članici čija je valuta euro usklađuju se s ovim člankom do 9. siječnja 2025.

Pružatelji platnih usluga koji se nalaze u državi članici čija valuta nije euro usklađuju se s ovim člankom do 9. siječnja 2027.

Članak 5.c

Provjera primatelja plaćanja u slučaju kreditnih transfera

1. Platitelj pružatelj platnih usluga platitelju nudi uslugu kojom se osigurava provjera primatelja plaćanja kojem platitelj namjerava poslati kreditni transfer (usluga kojom se osigurava provjera). Platitelj pružatelj platnih usluga obavlja uslugu kojom se osigurava provjera odmah nakon što platitelj dostavi relevantne informacije o primatelju plaćanja i prije nego što se platitelju ponudi mogućnost autorizacije tog kreditnog transfera. Platitelj pružatelj platnih usluga nudi uslugu kojom se osigurava provjera neovisno o kanalu za iniciranje plaćanja kojim se platitelj koristio kako bi zadao nalog za plaćanje za kreditni transfer. Usluga kojom se osigurava provjera pruža se u skladu sa sljedećim:

- (a) ako je platitelj u nalog za plaćanje za kreditni transfer unio identifikacijsku oznaku računa za plaćanje navedenu u točki 1. podtočki (a) Priloga i ime primatelja plaćanja, platitelj pružatelj platnih usluga pruža uslugu provjere podudaranja identifikacijske oznake računa za plaćanje navedene u točki 1. podtočki (a) Priloga s imenom primatelja plaćanja. Na zahtjev platiteljeva pružatelja platnih usluga, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja provjerava podudaraju li se identifikacijska oznaka računa za plaćanje navedena u točki 1. podtočki (a) Priloga i ime primatelja plaćanja koje je dostavio platitelj. Ako se ne podudaraju, platitelj pružatelj platnih usluga, na temelju informacija koje je dostavio pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja, o tome obavješćuje platitelja i informira ga da bi autoriziranje kreditnog transfera moglo dovesti do prijenosa novčanih sredstava na račun za plaćanje koji ne glasi na primatelja plaćanja kojeg je naveo platitelj. Ako se ime primatelja plaćanja koje je dostavio platitelj i identifikacijska oznaka računa za plaćanje navedena u točki 1. podtočki (a) Priloga gotovo podudaraju, platitelj pružatelj platnih usluga platitelju navodi ime primatelja plaćanja povezano s identifikacijskom oznakom računa za plaćanje navedenom u točki 1. podtočki (a) Priloga koju je dostavio platitelj;

- (b) ako je primatelj plaćanja pravna osoba, a platitelj pružatelj platnih usluga nudi kanal za iniciranje plaćanja koji platitelju omogućuje da zada nalog za plaćanje navođenjem identifikacijske oznake računa za plaćanje navedene u točki 1. podtočki (a) Priloga ovoj Uredbi zajedno s podatkovnim elementima koji nisu ime primatelja plaćanja kojima se primatelja plaćanja nedvojbeno identificira, kao što su porezni broj, europski jedinstveni identifikator kako je naveden u članku 16. stavku 1. drugom podstavku Direktive (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća (*) ili LEI, i ako su ti podatkovni elementi dostupni u internom sustavu pružatelja platnih usluga primatelja plaćanja, taj pružatelj platnih usluga, na zahtjev platiteljeva pružatelja platnih usluga, provjerava podudaraju li se identifikacijska oznaka računa za plaćanje navedena u točki 1. podtočki (a) Priloga ovoj Uredbi i podatkovni element koji je naveo platitelj. Ako se identifikacijska oznaka računa za plaćanje navedena u točki 1. podtočki (a) Priloga ovoj Uredbi i podatkovni element koji je naveo platitelj ne podudaraju, platitelj pružatelj platnih usluga o tome obavješćuje platitelja, na temelju informacija koje je dostavio pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja;
- (c) ako račun za plaćanje identificiran s pomoću oznake računa za plaćanje navedene u točki 1. podtočki (a) Priloga koju je dostavio platitelj drži pružatelj platnih usluga u ime više primatelja plaćanja, dodatne informacije koje omogućuju nedvojbenu identifikaciju primatelja plaćanja pružatelju platnih usluga platitelja može pružiti platitelj. Pružatelj platnih usluga koji vodi taj račun za plaćanje u ime više primatelja plaćanja ili, ako je to primjenjivo, pružatelj platnih usluga koji drži taj račun za plaćanje na zahtjev platiteljeva pružatelja platnih usluga potvrđuje nalazi li se primatelj plaćanja kojeg je naveo platitelj među primateljima plaćanja u čije se ime vodi ili drži taj račun za plaćanje. Platitelj pružatelj platnih usluga obavješćuje platitelja ako se primatelj plaćanja kojeg je naveo platitelj ne nalazi među primateljima plaćanja u čije se ime vodi ili drži taj račun za plaćanje;
- (d) u slučajevima koji nisu opisani u točkama (a), (b) i (c) ovog stavka, a osobito ako pružatelj platnih usluga pruža kanal za iniciranje plaćanja koji ne zahtijeva da platitelj unese i identifikacijsku oznaku računa za plaćanje navedenu u točki 1. podtočki (a) Priloga i ime primatelja plaćanja, pružatelj platnih usluga osigurava da primatelj plaćanja kojem platitelj namjerava poslati kreditni transfer bude ispravno identificiran. U tu svrhu pružatelj platnih usluga obavješćuje platitelja na način koji omogućuje platitelju da potvrdi primatelja plaćanja prije autorizacije kreditnog transfera.
2. Ako identifikacijsku oznaku računa za plaćanje navedenu u točki 1. podtočki (a) Priloga ili ime primatelja plaćanja navodi pružatelj usluge iniciranja plaćanja, a ne platitelj, taj pružatelj usluge iniciranja plaćanja osigurava da su informacije o primatelju plaćanja ispravne.
3. Pružatelji platnih usluga, za potrebe stavka 1. točke (d), i pružatelji usluge iniciranja plaćanja, za potrebe stavka 2., održavaju pouzdane interne postupke kako bi se osigurala ispravnost informacija o primateljima plaćanja.
4. U slučaju naloga za plaćanje u papirnatom obliku, platitelj pružatelj platnih usluga obavlja uslugu kojom se osigurava provjera u vrijeme primitka naloga za plaćanje, osim ako platitelj nije tada prisutan.
5. Pružatelji platnih usluga osiguravaju da obavljanje usluge kojom se osigurava provjera i usluge opisane u stavku 2. ne sprečava platitelja da autoriziraju dotični kreditni transfer.
6. Pružatelji platnih usluga omogućuju korisnicima platnih usluga koji nisu potrošači da odustanu od korištenja usluge kojom se osigurava provjera kada podnose više naloga za plaćanje u paketu.

Pružatelji platnih usluga osiguravaju da korisnici platnih usluga koji su odustali od primanja usluge kojom se osigurava provjera imaju pravo u bilo kojem trenutku odlučiti upotrebljavati tu uslugu.

7. Kad god pružatelj platnih usluga platitelja obavijesti platitelja u skladu sa stavkom 1. točkom (a), (b) ili (c), taj pružatelj platnih usluga istodobno obavješćuje platitelja da bi autorizacija kreditnog transfera mogla dovesti do prijenosa novčanih sredstava na račun za plaćanje koje ne glasi na primatelja plaćanja kojeg je naveo platitelj. Pružatelj platnih usluga pruža te informacije korisniku platnih usluga koji nije potrošač kada taj korisnik platnih usluga odluči odustati od korištenja usluge kojom se osigurava provjera kada dostavlja više naloga za plaćanje u paketu. Pružatelji platnih usluga obavješćuju svoje korisnike platnih usluga o posljedicama koje bi odluka korisnika platnih usluga da zanemare obavijest iz stavka 1. točaka (a), (b) i (c) imala na odgovornost pružatelja platnih usluga i prava korisnika platnih usluga na povrat novčanih sredstava.

8. Pružatelj platnih usluga ne smatra se odgovornim za izvršenje kreditnog transfera neplaniranom primatelju plaćanja na temelju pogrešne jedinstvene identifikacijske oznake, kako je utvrđeno u članku 88. Direktive (EU) 2015/2366, pod uvjetom da je ispunio zahtjeve iz ovog članka.

Ako platitelj pružatelj platnih usluga ne postupi u skladu sa stavkom 1. ovog članka, ili ako pružatelj usluge iniciranja plaćanja ne postupi u skladu sa stavkom 2. ovog članka, a to rezultira neuredno izvršenom platnom transakcijom, platitelj pružatelj platnih usluga bez odgađanja platitelju vraća preneseni iznos i, ako je to primjenjivo, dovodi taj terećeni račun za plaćanje u stanje koje bi odgovaralo stanju tog računa da platna transakcija nije bila izvršena.

Ako do nepostupanja dođe zato što pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja, ili pružatelj usluge iniciranja plaćanja, nije postupio u skladu sa svojim obvezama iz ovog članka, pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja ili, ako je relevantno, pružatelj usluge iniciranja plaćanja nadoknađuje platitelju pružatelju platnih usluga financijsku štetu koja mu je time nanescena.

Svaki daljnji financijski gubitak nanesen platitelju može se nadoknaditi u skladu s pravom koje se primjenjuje na ugovor sklopljen između platitelja i relevantnog pružatelja platnih usluga.

9. Pružatelji platnih usluga koji se nalaze u državi članici čija je valuta euro usklađuju se s ovim člankom do 9. listopada 2025.

Pružatelji platnih usluga koji se nalaze u državi članici čija valuta nije euro usklađuju se s ovim člankom do 9. srpnja 2027.

Članak 5.d

Provjera korisnika platnih usluga od strane pružatelja platnih usluga koji nude instant kreditne transfere kako bi se provjerilo je li korisnik platnih usluga osoba ili subjekt na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja

1. Pružatelji platnih usluga koji nude instant kreditne transfere provjeravaju je li ijedan njihov korisnik platnih usluga osoba ili subjekt na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja.

Pružatelji platnih usluga provode takve provjere odmah nakon stupanja na snagu svake nove ciljane financijske mjere ograničavanja, i odmah nakon stupanja na snagu svake izmjene takvih ciljanih financijskih mjera ograničavanja, a najmanje jedanput svakog kalendarskog dana.

2. Tijekom izvršenja instant kreditnog transfera platitelj pružatelj platnih usluga i pružatelj platnih usluga primatelja plaćanja koji su uključeni u izvršenje tog instant kreditnog transfera, uz to što obavljaju provjere u skladu sa stavkom 1. ovog članka, ne provjeravaju jesu li platitelj ili primatelj plaćanja čiji se računi za plaćanje upotrebljavaju za izvršenje tog instant kreditnog transfera osobe ili subjekti na koje se primjenjuju ciljane financijske mjere ograničavanja.

Prvim podstavkom ovog stavka ne dovode se u pitanje aktivnosti koje pružatelji platnih usluga poduzimaju kako bi poštovali mjere ograničavanja, osim ciljanih financijskih mjera ograničavanja donesenih u skladu s člankom 215. UFEU-a, mjere ograničavanja koje nisu donesene u skladu s člankom 215. UFEU-a ili pravo Unije o sprečavanju pranja novca i financiranja terorizma.

3. Pružatelji platnih usluga usklađuju se s ovim člankom do 9. siječnja 2025.

(*) Direktiva (EU) 2017/1132 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o određenim aspektima prava društava (SL L 169, 30.6.2017., str. 46.).";

3. u članku 11. umeću se sljedeći stavci:

„1.a Odstupajući od stavka 1. ovog članka, države članice do 9. travnja 2025. utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja članaka od 5.a do 5.d i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Te sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice do 9. travnja 2025. obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

1.b U pogledu sankcija koje se primjenjuju na kršenja članka 5.d, države članice osiguravaju da takve sankcije uključuju:

- (a) u slučaju pravne osobe, najviše administrativne novčane kazne u iznosu od najmanje 10 % ukupnog godišnjeg neto prometa pravne osobe u prethodnoj poslovnoj godini;
- (b) u slučaju fizičke osobe, najviše administrativne novčane kazne u iznosu od najmanje 5 000 000 EUR ili u jednakovrijednom iznosu u nacionalnoj valuti u državama članicama čija valuta nije euro na dan 8. travnja 2024.

Za potrebe točke (a) ovog stavka, ako je pravna osoba društvo kći matičnog društva kako je definirano u članku 2. točki 9. Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća (*) ili bilo kojeg društva koje ima stvarni prevladavajući utjecaj na tu pravnu osobu, relevantni promet jest promet koji proizlazi iz konsolidiranih financijskih izvještaja krajnjeg matičnog društva u prethodnoj poslovnoj godini.

1.c Sankcije iz stavka 1.a ovog članka ne primjenjuju se u pogledu kršenja zahtjeva dostupnosti iz članka 5.a stavka 1. drugog podstavka ako računi za plaćanje koje vode pružatelji platnih usluga nisu dostupni za instant kreditne transfere zbog planiranog održavanja za koje su razdoblja nedostupnosti predvidljiva i kratka ili zbog planiranog prekida instant kreditnih transfera u okviru relevantne platne sheme, pod uvjetom da su korisnici platnih usluga unaprijed obaviješteni o tim razdobljima planiranog održavanja ili planiranog prekida.

1.d Odstupajući od stavka 1.b, ako se pravnim sustavom države članice ne predviđaju administrativne sankcije, ovaj se članak može primjenjivati tako da sankciju pokrene nadležno tijelo, a izriču je pravosudna tijela, pri čemu se osigurava da je ta sankcija učinkovita, proporcionalna i odvrćajuća te da ima istovjetan učinak kao i administrativne sankcije koje izriču nadležna tijela država članica čijim se pravnim sustavom predviđaju administrativne sankcije. U svakom slučaju sankcije koje se izriču moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvrćajuće. Države članice čijim pravnim sustavom nisu predviđene administrativne sankcije obavješćuju Komisiju o svojim sankcijama do 9. travnja 2025. te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

(*) Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).”;

4. članak 15. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 15.

Preispitivanje

1. Do 1. veljače 2017. Komisija Europskom parlamentu, Vijeću i Europskom gospodarskom i socijalnom odboru, ESB-u i EBA-i podnosi izvješće o primjeni ove Uredbe popraćeno, prema potrebi, prijedlogom.

2. Do 9. listopada 2028. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće popraćeno, prema potrebi, zakonodavnim prijedlogom. To izvješće sadržava evaluaciju:

- (a) kretanja naknada za račune za plaćanje, kao i za nacionalne i prekogranične kreditne transfere i instant kreditne transfere u eurima i u nacionalnoj valuti država članica čija valuta nije euro od 26. listopada 2022., uključujući učinak članka 5.b stavka 1. na te naknade; i

(b) područja primjene članka 5.d i njegove učinkovitosti u sprečavanju nepotrebnog ometanja instant kreditnih transfera.

3. Pružatelji platnih usluga svoja nadležna tijela izvješćuju o:

(a) visini naknada za kreditne transfere, instant kreditne transfere i račune za plaćanje;

(b) udjelu odbijenih transakcija, zasebno za nacionalne i prekogranične platne transakcije, zbog primjene ciljanih financijskih mjera ograničavanja.

Pružatelji platnih usluga takva izvješća podnose svakih 12 mjeseci. Prvo izvješće podnosi se 9. travnja 2025. i uključuje informacije o visini naknada i odbijenim transakcijama tijekom razdoblja koje počinje 26. listopada 2022. i traje do kraja prethodne kalendarske godine.

4. Nadležna tijela do 9. listopada 2025. i nakon toga svake godine Komisiji i EBA-i dostavljaju informacije koje su im pružatelji platnih usluga priopćili na temelju stavka 3. i informacije o obujmu i vrijednosti nacionalnih i prekograničnih instant kreditnih transfera u eurima koje su pružatelji platnih usluga s poslovnim nastanom u svojoj državi članici poslali tijekom prethodne kalendarske godine.

5. EBA izrađuje nacrt provedbenih tehničkih standarda za utvrđivanje jedinstvenih obrazaca za izvješćivanje te uputa i metodologije o tome kako te obrasce za izvješćivanje upotrebljavati u svrhu izvješćivanja iz stavka 3.

EBA do 9. lipnja 2024. Komisiji podnosi nacrt provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovoga stavka.

Komisiji se dodjeljuje ovlast za donošenje provedbenih tehničkih standarda iz prvog podstavka ovog stavka u skladu s člankom 15. Uredbe (EU) br. 1093/2010.

6. Komisija do 9. travnja 2027. Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o preostalim preprekama dostupnosti i upotrebi instant kreditnih transfera. U tom se izvješću procjenjuje razina standardizacije tehnologija koje su relevantne za upotrebu instant kreditnih transfera. Izvješće je, prema potrebi, popraćeno zakonodavnim prijedlogom.”;

5. u članku 16. dodaje se sljedeći stavak:

„9. Ako je euro uveden kao valuta u državi članici prije 9. travnja 2027., pružatelji platnih usluga u toj državi članici usklađuju se s člancima 5.a., 5.b i 5.c u roku od godine dana od datuma na koji je euro uveden kao valuta u toj državi članici i ne kasnije od relevantnih datuma koji su u tim člancima utvrđeni za pružatelje platnih usluga u državama članicama čija valuta nije euro. Međutim, takvi pružatelji platnih usluga nisu se dužni uskladiti s člancima 5.a, 5.b i 5.c prije odgovarajućih datuma utvrđenih u tim člancima za pružatelje platnih usluga u državama članicama čija je valuta euro.”.

Članak 2.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/1230

Uredba (EU) 2021/1230 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 3. dodaje se sljedeći stavak:

„5. Stavak 1. ovog članka ne primjenjuje se u slučajevima kada bi se člankom 5.b stavkom 1. Uredbe (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (*) zahtijevalo od pružatelja platnih usluga koji se nalazi u državi članici koja nema euro kao svoju valutu da za instant kreditni transfer zaračuna naknadu koja je niža od naknade koja bi se zaračunala za isti instant kreditni transfer ako bi se primjenjivao stavak 1. ovog članka.

Za potrebe prvog podstavka ovog stavka, pojam „instant kreditni transfer” znači instant kreditni transfer, kako je definiran u članku 2. točki 1.a Uredbe (EU) br. 260/2012, koji je u eurima i prekograničan je.

(*) Uredba (EU) br. 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (SL L 94, 30.3.2012., str. 22.);

2. u članku 6. stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Pružatelj platnih usluga može korisniku platnih usluga zaračunati dodatne naknade uz one koje su zaračunate u skladu s člankom 3. stavkom 1. ove Uredbe ako taj korisnik naloži pružatelju platnih usluga da izvrši prekogranično plaćanje bez priopćivanja IBAN-a i, prema potrebi i u skladu s Uredbom (EU) br. 260/2012, odgovarajućeg BIC-a za račun za plaćanje u drugoj državi članici. Te naknade moraju biti primjerene i u skladu s troškovima. One moraju biti ugovorene između pružatelja platnih usluga i korisnika platnih usluga. Pružatelj platnih usluga obavještuje korisnika platnih usluga o iznosu dodatnih naknada dovoljno unaprijed prije nego što takav ugovor postane obvezujući za korisnika platnih usluga.”.

Članak 3.

Izmjene Direktive (EU) 2015/2366

Direktiva (EU) 2015/2366 mijenja se kako slijedi:

1. članak 10. stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Države članice ili nadležna tijela zahtijevaju da institucije za platni promet koje pružaju platne usluge navedene u točkama od 1. do 6. Priloga I. ovoj Direktivi i institucije za elektronički novac definirane u članku 2. točki 1. Direktive 2009/110/EZ štite sva novčana sredstva koja su radi izvršenja platnih transakcija primile od korisnika platnih usluga ili putem drugog pružatelja platnih usluga, na bilo koji od sljedećih načina:

- (a) novčana sredstva ni u kojem se trenutku ne smiju pomiješati s novčanim sredstvima druge fizičke ili pravne osobe koja nije korisnik platnih usluga u čije se ime novčana sredstva drže, a ako ih institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac još drže i još ih nisu dostavile primatelju plaćanja ili prenijele drugom pružatelju platnih usluga do kraja radnog dana koji slijedi nakon radnog dana kada su novčana sredstva primljena, ona se polažu na zasebni račun kod kreditne institucije ili kod središnje banke, prema diskrecijskoj odluci te središnje banke, ili ulažu u sigurna, likvidna sredstva niskog rizika koja su odredila nadležna tijela matične države članice; ta sredstva u skladu s nacionalnim pravom u interesu korisnika platnih usluga moraju biti izuzeta od potraživanja drugih vjerovnika institucije za platni promet ili institucije za elektronički novac, pogotovo u slučaju nesolventnosti;
- (b) novčana sredstva moraju biti pokrivena policom osiguranja ili nekom drugom usporedivom garancijom koje su izdali osiguravajuće društvo ili kreditna institucija koji ne pripadaju istoj grupi kao i sama institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac, u iznosu jednakom iznosu koji bi bio izdvojen kada ne bi bio pokriven policom osiguranja ili drugom usporedivom garancijom naplativom u slučaju da institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac nisu u mogućnosti ispuniti svoje financijske obveze.”;

2. članak 35. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Stavak 1. ne primjenjuje se na platne sustave koji se sastoje isključivo od pružatelja platnih usluga koji pripadaju grupi.”;

(b) dodaje se sljedeći stavak:

„3. Države članice osiguravaju da ako sudionik platnog sustava određenog na temelju Direktive 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (*) pružatelju platnih usluga s odobrenjem ili registriranom pružatelju platnih usluga koji nije sudionik u sustavu dopušta slanje naloga za prijenos kroz sustav, taj sudionik, kada se od njega to zatraži, mora pružiti istu mogućnost, na objektivan, razmjeran i nediskriminirajući način, drugim pružateljima platnih usluga s odobrenjem ili registriranim pružateljima platnih usluga u skladu sa stavkom 1. ovog članka.

Sudionik daje pružatelju platnih usluga koji je podnio zahtjev sve razloge za svako odbijanje.

(*) Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45).“;

3. umeće se sljedeći članak:

„Članak 35.a

Uvjeti za zahtijevanje sudjelovanja u utvrđenim platnim sustavima

1. Kako bi se zaštitila stabilnost i cjelovitost platnih sustava, institucije za platni promet i institucije za elektronički novac koje zahtijevaju sudjelovanje i sudjeluju u sustavima određenima na temelju Direktive 98/26/EZ imaju uspostavljeno sljedeće:

- (a) opis mjera poduzetih za zaštitu novčanih sredstava korisnika platnih usluga;
- (b) opis aranžmana upravljanja institucije za platni promet ili institucije za elektronički novac i njezinih mehanizama unutarnje kontrole za platne usluge ili usluge elektroničkog novca koje namjerava pružati, uključujući administrativne i računovodstvene postupke te postupke za upravljanje rizicima, kao i opis aranžmana institucije za platni promet ili institucije za elektronički novac za upotrebu usluga informacijske i komunikacijske tehnologije, vezano za članke 6. i 7. Uredbe (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća (*); i
- (c) plan likvidacije u slučaju propasti.

Za potrebe prvog podstavka točke (a) ovog stavka:

- (a) ako institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac štiti novčana sredstva korisnika platnih usluga tako što novčana sredstva polaže na zasebni račun kod kreditne institucije ili ulaže u sigurna, likvidna sredstva niskog rizika koja su odredila nadležna tijela matične države članice, opis mjera poduzetih za takvu zaštitu sadržava, prema potrebi:
 - i. opis politike ulaganja kojom se osigurava da su odabrana sredstva likvidna, sigurna i niskog rizika;
 - ii. broj osoba koje imaju pristup zaštitnom računu i njihove funkcije;
 - iii. opis postupka upravljanja i poravnanja kojim se osigurava da su novčana sredstva korisnika platnih usluga u interesu tih korisnika izuzeta od potraživanja drugih vjerovnika institucije za platni promet ili institucije za elektronički novac, pogotovo u slučaju nesolventnosti;
 - iv. primjerak nacrtu ugovora s kreditnom institucijom;

- v. izričitu izjavu institucije za platni promet ili institucije za elektronički novac o usklađenosti s člankom 10. ove Direktive;
- (b) ako institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac štiti novčana sredstva korisnika platnih usluga policom osiguranja ili usporedivom garancijom koje su izdali osiguravajuće društvo ili kreditna institucija, opis mjera poduzetih za takvu zaštitu sadržava sljedeće:
- i. potvrdu da polica osiguranja ili usporediva garancija koje su izdali osiguravajuće društvo ili kreditna institucija potječe od subjekta koji nije dio iste grupe društava kao institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac;
 - ii. pojedinosti o uspostavljenom postupku poravnjanja kojim se osigurava da su polica osiguranja ili usporediva garancija dovoljni za to da institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac u svakom trenutku ispunjava svoje obveze zaštite;
 - iii. trajanje i uvjete obnavljanja pokrića;
 - iv. primjerak ugovora o osiguranju ili usporedive garancije ili njihove nacрте.

Za potrebe prvog podstavka točke (b), u opisu se dokazuje da su aranžmani upravljanja, mehanizmi unutarnje kontrole i aranžmani za primjenu informacijske i komunikacijske tehnologije iz te točke proporcionalni, primjereni, pouzdani i dostatni. Osim toga, aranžmani upravljanja i mehanizmi unutarnje kontrole obuhvaćaju:

- (a) mapiranje rizika koje je utvrdila institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac, uključujući vrstu rizika i postupke koje je institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac uspostavila ili će uspostaviti kako bi procijenila i spriječila takve rizike;
- (b) različite postupke za provedbu povremenih i stalnih kontrola, uključujući učestalost i dodijeljene ljudske resurse;
- (c) računovodstvene postupke s pomoću kojih institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac vodi evidenciju i izvješćuje o svojim financijskim informacijama;
- (d) identitet osobe ili osoba odgovornih za funkcije unutarnje kontrole, među ostalim za povremene i stalne kontrole te kontrole usklađenosti, kao i ažurirani životopis te osobe odnosno tih osoba;
- (e) identitet svakog revizora koji nije ovlašten revizor kako je definiran u članku 2. točki 2. Direktive 2006/43/EZ;
- (f) sastav upravljačkog tijela i, ako je to primjenjivo, bilo kojeg drugog nadzornog tijela ili odbora;
- (g) opis načina na koji se eksternalizirane funkcije nadziru i kontroliraju kako bi se spriječilo narušavanje kvalitete unutarnjih kontrola institucije za platni promet ili institucije za elektronički novac;
- (h) opisa načina na koji se zastupnici i podružnice nadziru i kontroliraju u okviru unutarnjih kontrola institucije za platni promet ili institucije za elektronički novac;
- (i) ako je institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac društvo kći reguliranog subjekta u drugoj državi članici, opis upravljanja u grupi.

Za potrebe prvog podstavka točke (c) plan likvidacije mora biti prilagođen predviđenoj veličini i poslovnom modelu institucije za platni promet ili institucije za elektronički novac i uključivati opis mjera ublažavanja koje institucija za platni promet ili institucija za elektronički novac treba donijeti u slučaju prestanka pružanja platnih usluga kako bi se osiguralo izvršenje platnih transakcija koje su u tijeku i otkaz postojećih ugovora.

2. Države članice utvrđuju postupak kojim se procjenjuje usklađenost sa stavkom 1. Taj se postupak može provoditi u obliku samoprocjene, u obliku obveze za izričitom odlukom nadležnog tijela ili u obliku bilo kojeg drugog postupka čiji je cilj osigurati da dotične institucije za platni promet i institucije za elektronički novac postupaju u skladu sa stavkom 1.

(*) Uredba (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor i izmjeni uredbi (EZ) br. 1060/2009, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 909/2014 i (EU) 2016/1011 (SL L 333, 27.12.2022., str. 1)."

Članak 4.

Izmjene Direktive 98/26/EZ

U Direktivi 98/26/EZ članak 2. mijenja se kako slijedi:

1. točka (b) zamjenjuje se sljedećim:

„(b) ‚ustanova’ znači:

- kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (*), uključujući subjekte navedene u članku 2. stavku 5. Direktive 2013/36/EU,
- investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća (**), osim institucija iz članka 2. stavka 1. te direktive,
- javna tijela i javna trgovačka društva, ili
- svako trgovačko društvo čije je glavno sjedište izvan Unije, a čije funkcije odgovaraju funkcijama kreditnih institucija ili investicijskih društava u Uniji kako su definirana u prvoj i drugoj alineji,

koje sudjeluje u sustavu i odgovorno je za podmirenje financijskih obveza koje proizlaze iz naloga za prijenos unutar tog sustava,

- institucija za platni promet kako je definirana u članku 4. točki 4. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća (***), osim fizičke ili pravne osobe za koje vrijedi izuzeće na temelju članka 32. ili 33. te direktive, ili
- institucija za elektronički novac, kako je definirana u članku 2. točki 1. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (****), osim pravne osobe za koju vrijedi izuzeće na temelju članka 9. te direktive,

koja sudjeluje u sustavu čije se poslovanje sastoji od izvršenja naloga za prijenos kako su definirani u točki (i) prvoj alineji i koja je odgovorna za podmirenje financijskih obveza koje proizlaze iz tih naloga za prijenos unutar tog sustava.

Ako se sustav nadzire u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i izvršava samo naloge za prijenos kako su definirani u točki (i) drugoj alineji, kao i plaćanja koja proizlaze iz tih naloga, država članica može odlučiti da se trgovačka društva koja sudjeluju u tom sustavu i koja su odgovorna za podmirenje financijskih obveza koje proizlaze iz naloga za prijenos unutar sustava mogu smatrati ustanovama pod uvjetom da su najmanje tri sudionika tog sustava obuhvaćena kategorijama iz prvog podstavka ove točke i da je takva odluka opravdana zbog sistemskog rizika;

- (*) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).
- (**) Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).
- (***) Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).
- (****) Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.).

2. točka (f) zamjenjuje se sljedećim:

„(f) ‚sudionik‘ znači institucija, središnja druga ugovorna strana, posrednik za namiru, klirinška kuća, upravitelj sustava ili član sustava obračuna središnje druge ugovorne strane koji ima odobrenje na temelju članka 17. Uredbe (EU) br. 648/2012.

U skladu s pravilima sustava, isti sudionik može djelovati kao središnja druga ugovorna strana, posrednik za namiru ili klirinška kuća ili može obavljati sve te poslove ili samo neke od njih.

Država članica može za potrebe ove Direktive neizravnog sudionika smatrati sudionikom ako je to opravdano zbog sistemskog rizika, no to ne smije ograničiti odgovornost sudionika putem kojeg neizravni sudionik prenosi naloge za prijenos u sustav;”.

Članak 5.

Prijenos izmjena direktiva (EU) 2015/2366 i 98/26/EZ

Države članice do 9. travnja 2025. donose, objavljuju i primjenjuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člancima 3. i 4. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih mjera.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Uredbu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

Članak 6.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 13. ožujka 2024.

Za Europski parlament
Predsjednica
R. METSOLA

Za Vijeće
Predsjednica
H. LAHBIB